

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 200

din data de 29.05.2024

Dosar nr. 471/2022

Petiția nr. 5037/20.07.2022

Petentă:

Părți reclamate: SC Fany Prestări Servicii SRL
Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului
Vâlcea

Obiect: șoferul de autobuz a refuzat îmbarcarea unei persoane cu dizabilități pe ruta București – Cluj Napoca – Baia Mare, în baza biletului de călătorie gratuit

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1. cu adresa de

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamațiilor

2. SC Fany Prestări Servicii SRL cu sediul în Cluj Napoca, str. Timișului nr. 26, jud. Cluj

3. Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Vâlcea cu sediul în Mun. Râmnicu Vâlcea, Bd. Tudor Vladimirescu nr. 28, jud. Vâlcea

II. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20 alin. (4) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

5. Prin adresa înregistrată sub nr. 5037/27.07.2022 a fost citate petentul, iar prin adresa înregistrată sub nr. 5280/27.07.2022 a fost citată partea reclamată pentru termenul stabilit de Consiliu 06.09.2022. Prin citație a fost solicitată indicarea datelor de identificare ale conducătorului auto menționat în petiție, precum și depunerea unui punct de vedere sau prezentarea acestuia la ședința de audieri. Partea reclamată depune la dosar cartea de identitate a șoferului autobuzului.

6. Procedură legal îndeplinită.

7. La data audierii doar petentul a fost prezent.

8. Prin adresa înregistrată sub nr. 5837/24.08.2022, partea reclamată depune note scrise, care sunt comunicate petentului în cadrul ședinței de audieri.
9. Petentul depune răspuns la notele scrise depune de partea reclamată, însoțit de înscrisuri.
10. Având în vedere reconturarea cadrului procesual pasiv, prin introducerea ca parte reclamată și Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Vâlcea, în cauză a fost dispusă recitarea părților pentru termenul stabilit de Consiliu 21.11.2023, prin adresele înregistrate sub nr. 8808/06.11.2023.
11. Partea reclamată DGAPSC Vâlcea depune punct de vedere emis înregistrat sub nr. 9051/13.11.2023 care este comunicat petentului prin adresa înregistrată sub nr. 9629/29.11.2023.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

12. Prin petiția înregistrată sub nr. 5037/20.07.2022 petentul reclamă faptul că în data de 9 iulie 2022, i-a fost refuzată, de către conducătorul autobuzului cu nr. de înmatriculare CJ 25 FAY, îmbarcarea în cursa București – Cluj Napoca - Baia Mare, cu plecare la ora 11,30 din Autogara Militari București, în baza biletului de călătorie gratuită emis de DGAPC Vâlcea, motivând că patronul firmei prestatoare de servicii de transport nu permite efectuarea curselor pentru persoanele cu handicap.
13. Se precizează că interdicția de a îmbarca și transporta în cursele SC Fany Prestări Servicii SRL persoane cu handicap în baza biletelor de călătorie gratuită practică de conducătorii auto nu este menționată pe site-ul firmei www.fany.ro și nici nu este inscripționată undeva, pe autobuz, ea fiind afirmată verbal de către conducătorii auto.
14. Depune înscrisuri certificat de încadrare în grad de handicap, print-screen de pe site-ul firmei și o copie xerox ale biletelor de călătorie gratuită.
15. În cadrul ședinței de audieri petentul a depus răspunsul emis de către ANPC la reclamația sa cu privire la refuzul îmbarcării. Petentul susține că nu există nicio inscripționare nici pe site-ul societății și nici pe autobuze a faptului că nu transportă persoane cu dizabilități. De asemenea petentul arată că s-a mai deplasat cu alți operatori, dar este pentru prima dată când i se refuză îmbarcarea.
16. Petentul, prin concluzii depuse consideră că societatea avea obligația legală și morală de a întreprinde toate demersurile legale pentru respectarea dreptului persoanelor cu dizabilități privind transportul gratuit în baza biletelor de călătorie gratuită emise de DGASPC, aceasta incluzând și încheierea unui contract cu instituția antemenționată, obligatoriu numai în măsură recuperării contravalorii călătoriei, facultativă în cazul transportului pro bono, adică pentru „binele” public.
17. Invocarea de către partea reclamată a art. 5 din Normele metodologice aprobate prin HG nr. 1017/2018 drept temei legal pentru refuzul prestării de servicii de transport pentru persoanele cu dizabilități în baza biletelor de călătorie gratuită este, în opinia petentului, ridicolă, articol de lege indicat face referire la recuperarea banilor de către operator de la DGASPC, nu la interdicția privind transportul unei categorii de persoane. Altfel, operatorii de transport interurban pot presta serviciile de transport pentru beneficiarii Legii nr. 448/2006 numai în baza convențiilor încheiate cu DGASPC-urile județene, numai în măsură recuperării sumelor reprezentând contravaloarea biletelor de transport și nu cu

interzicerea transportului persoanelor precizate de lege necondiționat sau în alte condiții (de exemplu neîncheierea contractelor cu DGASPC-urile județene).

18. Petentul solicită recunoașterea încălcării drepturilor sale de persoană cu handicap grav de către SC Fany Prestări Servicii SRL și sancționarea operatorului de transport conform prevederilor legale. De asemenea solicită ridicarea imediată a interdicției transportului persoanelor cu handicap grav beneficiare ale biletelor de călătorie gratuită emise legal de DGASPC, în caz contrar, suspendarea licenței de transport a SC Fany Prestări Servicii SRL până la remedierea celor constatate.

Sușținerile părții reclamate SC Fany Prestări Servicii SRL

19. Partea reclamată prin notele scrise înregistrate sub nr. 5837/24.08.2022 susține că nu se regăsește în situația unui refuz nejustificat din partea societății sau a șoferului de a transporta petentul ci de neîntreținerea unei condiții legale, prevăzute expres de legislația aplicabilă, pentru ca societatea să poată presta acest tip de serviciu de transport trebuie să aibă încheiată o convenție cu DGASPC Vâlcea.

20. Partea reclamată raportându-se la prevederile art. 5 din Normelor metodologice privind modalitatea de acordare a drepturilor la transport interurban gratuit persoanelor cu handicap aprobate prin HG nr. 1017/2018, susține că societatea nu poate presta acest tip de serviciu de transport, fiind vorba de lipsa calității legale și nicidecum de un refuz, situația reclamată nefiind interpretată ca o faptă de discriminare nici în sarcina societății și nici în sarcina șoferului, angajat al societății.

21. Se arată că societatea nu mai are încheiată o astfel de convenție cu DGAPC din anul 2019.

22. Depune înscrisuri: împuternicire avocațială și CI șofer.

Sușținerile părții reclamate DGASPC Vâlcea

23. Prin notele scrise înregistrate sub nr. 9051/13.11.2023, partea reclamată susține că S.C. Fany Prestări Servicii S.R.L. este firmă privată, iar la data de 09.02.2022 nu avea încheiată convenție de colaborare cu D.G.A.S.P.C. Vâlcea pentru decontarea transportului interurban efectuat în baza biletelor de călătorie gratuită eliberate persoanelor cu handicap îndreptățite din județul Vâlcea, conform art. 24 din Legea nr. 448/2006.

24. Se susține că DGASPC Vâlcea nu are prevedere legală privind obligarea firmelor de transport persoane la încheierea convențiilor de colaborare.

25. Se precizează că DGASPC Vâlcea a oferit persoanei cu handicap bilete de călătorie gratuită la care aceasta avea dreptul conform certificatului de încadrare în grad de handicap.

26. DGASPC Vâlcea este de părere că instituția nu se face vinovată de refuzul șoferului firmei private de transport interurban S.C. Fany Prestări Servicii S.R.L. de a permite îmbarcarea persoanei cu handicap petiționară în baza biletului de călătorie gratuită, nu poate fi acuzată de discriminare.

27. Se menționează că DGASPC Vâlcea avea la momentul respectiv, convenții de colaborare cu mai mulți operatori de transport interurban. În ceea ce privește S.C. Fany Prestări Servicii S.R.L., instituția a înaintat operatorului de transport în luna februarie 2022 noul model de convenție pentru asigurarea transportului rutier de persoane, prin servicii

regulate în trafic interjudețean, în vederea aplicării Legii nr. 448/2006 și a H.G. 1017/2018, însă operatorul de transport a returnat convenția nesemnată.

IV. Cadrul legal aplicabil

28. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Constituția României

Art. 1 Statul român

„(3) România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.“

Art. 4 Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni

„(2) România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.“

Art. 16 Egalitatea în drepturi

„(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.“

Art. 53 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav.

(2) Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.“

O.G 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată

Art. 2

(1) „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe baza de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice. (...)

(3) sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la

alin. (1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificative obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare.”

(4) ”Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.”

Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale:

Art. 14 - Interzicerea discriminării:

“Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasa, culoare, limba, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice alta situație.”

Protocolul nr. 12 la Convenția europeană a drepturilor omului

Art. 1 - Interzicerea generală a discriminării

“1. Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nicio discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație.”

Ordinul Președintelui CNCD nr. 27/2024 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor – publicat în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 120/12.02.2024

Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap

Art. 24

(1) ”Persoanele cu handicap grav beneficiază de gratuitatea transportului interurban, la alegere, cu orice tip de tren, în limita costului unui bilet de tren interregio IR cu regim de rezervare la clasa a II-a, cu autobuzele sau cu navele de transport fluvial, pentru 24 de călătorii pe an calendaristic.”

Hotărârea nr. 1017/2018 pentru aprobarea Normelor metodologice privind modalitatea de acordare a drepturilor la transport interurban gratuit persoanelor cu handicap

Art. 5

”Operatorii de transport interurban pot presta serviciile de transport pentru beneficiarii Legii nr. 448/2006 numai în baza convențiilor încheiate cu direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București, denumite în continuare DGASPC, conform modelului prevăzut la art. 2 din hotărâre, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.”

Codul transportatorilor rutieri nr. 150/2014

Art. 67

”(6) Operatorii de transport rutier, agenții de voiaj și operatorii de turism nu pot refuza o rezervare de bilet unei persoane, să emită sau să pună la dispoziție în alt mod un bilet pentru o persoană sau să îmbarce o persoană pe motiv de handicap sau de mobilitate redusă a acesteia.

(7) Rezervările și biletele sunt puse la dispoziția persoanelor cu handicap și a persoanelor cu mobilitate redusă fără costuri suplimentare.

(8) Fără a aduce atingere prevederilor alin. (6), operatorii de transport rutier, agenții de voiaj și operatorii de turism pot refuza o rezervare de bilet unei persoane, să emită sau să pună la dispoziție în alt mod un bilet pentru o persoană sau să îmbarce o persoană pe motiv de handicap sau de mobilitate redusă a acesteia:

a) pentru a îndeplini cerințele de siguranță rutieră aplicabile stabilite de legislația națională sau pentru a îndeplini cerințele de sănătate și siguranță impuse de autoritățile competente;

b) în cazul în care proiectarea vehiculului rutier sau infrastructura, inclusiv a autogărilor, face fizic imposibilă îmbarcarea, debarcarea sau transportarea persoanelor cu handicap sau a persoanelor cu mobilitate redusă într-un mod sigur și fezabil din punct de vedere operațional.

(9) În cazul în care un operator de transport rutier, un agent de voiaj sau un operator de turism refuză o rezervare de bilet unei persoane, să emită sau să pună la dispoziție în alt mod un bilet pentru o persoană sau să îmbarce o persoană pe motiv de handicap sau de mobilitate redusă a acesteia în temeiurile expuse la alin. (8), persoana respectivă poate solicita să fie însoțită de o altă persoană pe care a ales-o și care poate oferi asistența de care are nevoie persoana cu handicap sau cu mobilitate redusă, astfel încât prevederile alin. (8) să nu se mai aplice.”

V. Motivele de fapt și de drept

29. În fapt, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra posibilei discriminări pe criteriul dizabilității, petentul reclamând că i-a fost refuzată îmbarcarea în autobuzul ce se deplasa pe ruta București – Cluj Napoca – Baia Mare, în baza biletului de călătorie gratuit, emis în baza Legii nr. 448/2006 pentru această categorie de persoane.

30. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată. Astfel, Colegiul director analizează în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000 republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și

sanționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

31. Potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, prin discriminare se înțelege acel tratament diferențiat ce are la bază un criteriu, dintre cele prevăzute în lege, și care are drept scop sau efect un tratament injust raportat la o speță dată. Conform art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare *”orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”*.

32. Colegiul director analizează dacă în cazul semnalat de către petent se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare.

33. Pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind discriminatorie aceasta trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

- a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;
- b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin.1 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare;
- c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege.

34. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant, pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991; Hoffman împotriva Austriei, 23 iunie 1993, Spadea și Scalabrino împotriva Italiei, 28 septembrie 1995, Stubbings și alții împotriva Regatului Unit, 22 octombrie 1996).

35. O faptă poate fi considerată discriminatorie dacă *atinge un drept*, oricare dintre cele garantate de tratatele internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională (O.G. nr. 137/2000, art. 1 alin. 2: *„Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi: [...]”*, art. 2 alin. 1: [...] *„restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a*

drepturilor recunoscute de lege [...]”; **Protocolul 12**, art. 1 alin. 1: „*Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege [...]*”.

36. Sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță trebuie să fie corelat cu apartenența lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, respectiv art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis.

37. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Ori, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai în baza apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al Ordonanței 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de petent constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

38. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale discriminării. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. (1) și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

39. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile.

40. Criteriile enumerate de O.G. nr. 137/2000 sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând „sau oricare alt criteriu”, însă aceste criterii, conform cazuisticii CEDO, trebuie

să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (**Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei**, 7 decembrie 1976, §56). „Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele” (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „*orice altă situație*” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §62).

41. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu rasă, etnie sau religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al O.G. nr. 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratament diferențiat) și impun a analiza un criteriu interzis (origine rasială, etnie, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri, etc.) invocat de petenți, constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

42. În speța de față, Colegiul director reține criteriul dizabilității, petentul deținând certificat de încadrare în grad de handicap grav cu asistent personal nr. 4549/25.10.2021, cu valabilitate 24 de luni.

43. Examinând conținutul petiției și legislația în vigoare, Colegiul director urmează a analiza posibila încălcare a dreptului de a beneficia de gratuitate la transport interurban de către persoanele cu dizabilități.

44. Din înscrisurile depuse la dosar, Colegiul director reține că petentul, în ziua de 9 iulie 2022, a dorit să se deplaseze pe ruta București – Cluj Napoca – Baia Mare cu autobuzul firmei SC Fany Prestări Servicii SRL, din Autogara Militari, dar i-a fost refuzată îmbarcarea de către conducătorul auto al autobuzului cu nr. de înmatriculare CJ 25 FAY, chiar dacă avea asupra sa bilet de călătorie gratuită emis de DGASPC Vâlcea.

45. Din punctul de vedere al părții reclamate, Colegiul director reține faptul că societățile comerciale cu capital privat nu au obligația de a presta servicii dacă nu au încheiate convenții de colaborare cu DGASPC conform H.G. nr. 1017/2018 pentru decontarea transportului interurban, având în vedere că persoanele cu handicap grav beneficiază de gratuitate la transportul interurban (tren, în limita costului unui bilet de tren interregio IR cu regim de rezervare la clasa a II-a, autobuz sau nave de transport fluvial) pentru 24 de călătorii pe an calendaristic.¹

¹ Art. 24 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap

46. Colegiul director mai reține că societatea comercială reclamată a avut încheiată convenție de colaborare cu DGASPC Vâlcea în anul 2019 dar nu a mai prelungit-o ulterior.

47. Colegiul director constată că nu poate fi reținut dreptul încălcat, deoarece operatorul de transport SC Fany Prestări Servicii SRL este societate comercială cu capital privat, care la data refuzului îmbarcării nu avea încheiată convenție de colaborare cu DGASPC Vâlcea pentru decotarea transportului interurban efectuat în baza biletelor de călătorie gratuită eliberate persoanelor cu handicap grav îndreptățite a le solicita din județul Vâlcea. Operatorii de transport interurban pot presta serviciile de transport pentru persoanele cu dizabilități, beneficiari ai Legii nr. 448/2006, doar în baza convențiilor încheiate cu DGASPC-urile.²

48. În consecință, Colegiul director constată că nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare potrivit prevederilor O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, în lipsa dreptului încălcat, pentru fapta reclamată în prezenta speță.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi a membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare conform O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, lipsă drept încălcat;
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

BABUȘ Radu - Membru

² Art. 5 din H.G nr. 1017/2018 pentru aprobarea Normelor metodologice privind modalitatea de acordare a drepturilor la transport interurban gratuit persoanelor cu handicap

BĂNICĂ Claudia Cerasela - Membru

DIACONU Adrian - Nicolae - Membru

JURA Cristian - Membru

RAIU Cătălin - Valentin - Membru

SĂVULESCU Radu - Cosmin - Membru

*Data redactării: 23.07.2024
Redactată și motivată F.L.I.*

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

